

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava Mică sub Nr. 3-1938.

Proprietar: MITROPOLIA ROMÂNĂ UNITA din BLAJ
Intemeietori: † Al. Lupeanu-Malin și Iuliu Maior
Director, IULIU MAIOR Redactor, SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

Drumuri greșite

Porunca dumnezească spune limpede; să nu ucizi, să păzești viața și sănătatea aproapelui tău. Stăpân al vieților și al morții este singur Dumnezeu. El le dă și tot el le și ia.

Poporul nostru a cunoscut și ținut cu sfințenie această poruncă. Viața i-s-a desfășurat domol, în umbră de biserici, sub povăzuirile preoților, în teamă de Dumnezeu și legile lui.

Și a mai știut poporul nostru că capul plecat sabia nu-l taie și că cine trage sabia, de sabie va și muri. De aceea a ținut la credința în Dumnezeu și a cinstit legea. A fost un popor cuminte și pașnic, păstrător de datini și cinstitor de lege.

Drumuri lăaturalnice, în toate luptele lui de câștigare a unor libertăți pe nedreptul luate, n'a cunoscut. Intotdeauna a mers drept. A luptat fâiș și a mers la moarte împăcat. Războiul din umbră, cu lovituri mișelnice, el nu l-a cunoscut.

În vremea din urmă întâmplări tot mai streine de noi s'au petrecut pe pământul țării noastre.

Mai în anul trecut un om de carte și rară cultură, rectorul universității din Iași, a căsătorit în plină stradă de loviturile de cușit ale unor tineri cari nutreau alte gânduri și luptau pe alt front politic.

În săptămâna trecută, pe una din cele mai umblate străzi ale Clujului, trei tineri studenți au încercat să răspundă pe rectorul universității din Cluj și au răpus pe agentul de poliție Gruia, iar pe rectorul l-au rănit numai cu două gloanțe, însă destul de grav.

Ceace s'a petrecut n'a fost nici creștinesc și nici după lege. Biserica nu oprește lupta pe față pentru îndeplinirea unui ideal, dar să fie o luptă cinstită și dreaptă. Ea oprește numai ca în luptă să te folosești de mijloace nelegale și nepermise.

Ori cât de frumos ar fi scopul spre care trudești, ori cât de mare și îndăptor ar fi gândul care te îndeamnă și cheamă la luptă, oricât de arădătoare ar fi iubirea de țară, nu este iertat niciodată ca drumul pe care mergi spre îndeplinirea lor să fie un drum nedrept și lăaturalnic, împotriva lui Dumnezeu și legilor lui.

Noi, ca gazetă creștinescă, nu putem decât să vestim, cu toată hotărârea, orice încercare de omor și de ucidere în această țară și să îndemnăm pe tinerii noștri stu-

O lege binevenită

Pentru ce nu avem noi asfăzi meseriași și comercianți destui? — Cât i-a cerut unei fete la Făgăraș o croitoreasă, ca să o învețe meșteșugul croitoriei — Legea pe care o dorim cu toții

Noi, Românii dinainte de războiu, nu am avut un număr mai mare de meseriași și comercianți români, la sate și în deosebi la orașe. Orașele noastre din Ardeal au fost împănate cu tot felul de meseriași și comercianți străini, veniți din toate părțile țării ungurești, chiar și din Austria și Germania. În capitalele (orașele de reședință) ale unor județe, sau comitate, cum li se spunea pe atunci, deși erau acele județe locuite de o populație curat românească, în capitalele lor, comercianții și meseriașii erau toți străini de neamul, limba și legea noastră românească. Luăm spre pildă orașul Făgăraș, sau orașul nostru Șercaia, din același județ al Făgărașului. În acest județ populația românească forma 99% din totalul locuitorilor și cu toate acestea negustorii și meseriașii, de orice breasă, erau Unguri, Nemți și Jidovi, cari strângeau în pungile lor banii Românilor și în alegeri și la diferite ocazii, țineau cu Ungurii lor și erau mari patrioți unguri, asuprind și batjocorind pe Românii, care li da pâinea cea de toate zilele!

Acum, abia după războiu, a început să se schimbe intrucâtva lucrurile și să se mai îndrepteze aceasta stare de lucruri, care era umiltoare, deosebită și nedreaptă pentru noi Românii, cari acum suntem stăpâni în această țară românească. Pentru a se curma acest rău, au luat ființă în diferite orașe școli inferioare și superioare de meserii și de comerț, școli, atât pentru fete, cât și pentru băieți. Au fost îndemnați Românii noștri, cu toată stăruința, să-și dele copiii la aceste școli practice, pentru ca să poată pătrunde și ei la orașe și sate și să avem și noi Românii o clasă (o seamă) de oameni, cari să fie buni negustori sau meseriași români și să nu ne mai strângă banii noștri, muncii cu sudoare, comerciantul și meșteșugarul străin!

Au început să se înjghebeze în societăți curat românești, meseriași și comercianți români, fiindcă au văzut, că rostul lor nu e de a sta, ca membrii în societățile acestor străini,

denți, să-și vadă de carte și de cultură, și să se lăpede de politică. Nu este chemarea lor politică, ci a oamenilor formați gata. Iar cu cușitul și cu revolverul în mână nu vrem să-i știm niciodată.

cari n'au dorit să se facă aceasta Românie Mare și nu sunt iubitori de țară și de noua rânduire românească, ci că mai mulți dintre ei, erau dușmanii tuturor năzduștelor acestui neam românesc.

În 16 Octombrie 1938, s'a ținut în orașul Turda o adunare mare, a meseriașilor, comercianților, industriașilor și muncitorilor români din Ardeal, la care adunare au luat parte trimișii celor 70 de reuniuni federalizate, întovărășite în o reuniune centrală care își are locul, sediul în Cluj.

Dorințele și plângerile lor și le-au formulat sub 19 puncte, prin o moțiune (scrisoare) pe care o va prezenta o delegație a lor onoratului guvern din București. Prin punctul 11 al acestei hotărâri ei cer, ca legea pentru protecția muncii naționale să fie executată întocmai, obligând toate întreprinderile să angajeze 80% din muncitorii și slujbași de limba și legea românească, iară sub punct 17 ei cer ca elementul etnic (băștinaș) românesc din meserie, comerț și muncă, să fie preferat de toate autoritățile de stat, ținut, județ și comună, adică să li-se dele întâietate, atât la angajamente, adică primirea în serviciu, cât și la lucrări, plata cărora să li-se dele, fără amânări continue. E un început bun acesta și credem că guvernul va lua sub ocrotirea lui aceasta cauză dreaptă a negustorilor, meșteșugarilor și muncitorilor noștri români.

Meseriași și comercianți străini țineau de un drept și un bun al lor de a avea aceste ocupațiuni și rar de tot se întâmpla, să primească ei în atelierele sau prăvăliile lor un ucenic român. Avizurile, prin cari cântau un ucenic sau bălat de prăvălie, le făceau, și unii le fac chiar și azi numai în limba lor, cece înseamnă și înseamnă și azi, că ei cântau și cantă și azi, să primească și azi în atelierele și prăvăliile lor, numai ucenici din neamul lor unguresc, nemțesc, jidovesc etc. Cetim adeseori prin zăre titlul atâtor firme, societăți, fabrici mari, sau numele atâtor negustori, sau fabricanți, meseriași, cari au fost amendați cu mil de lei, pentru că n'au observat legea pentru protecția, apărarea muncii naționale, adică în întreprinderile, prăvăliile și atelierele lor nu au nici un slujbaș, muncitor, sau ucenic român.

În zilele trecute o fată română din Șercaia, fată orfană, pe care a crescut-o un unchiu de-al ei, a mers la Făgăraș, să-și caute

un loc în vre-un atelier de croitorie, ca să învețe această meserie. E o fată săracă și vola, ca învățând croitoria, cu timpul să-și deschidă un modest atelier aici în Șercala, unde nu avem, în acest ținut românesc, nici o croitoreasă română. Zădarnic a umblat însă, căci n'a găsit loc niciunde. Într'un loc l-a cerut, ca toate cheltuielile ca contractul, casa cercuală etc., haine, să le suporte tutorul ei, să îi plătească lunar lui 900 lei și... dacă vara o mai trimite la lucrul câmpului, tutorul ei, adevărat unchiul ei, să nu se uite urt! Câți apoi dintre acești ucenici dela orașe nu îndeplinesc în primul an lucruri, pe cari trebuie să le facă un servitor, sau o servitoare și sunt puși acești copii să legene copiii meșterului, sau să îndeplinească alte lucruri de servitor. Dacă aceasta fată ar fi avut posibilitatea materială, cu cei 900 lei lunar, ce l-a cerut aceasta croitoreasă din Făgăraș, urma la o școală de industrie casnică, unde învăța și alte lucruri, folositoare pentru viața ei de mai târziu.

Tuturor acestor nedreptăți și neajunsuri, cari până acum erau în pagaba intereselor noastre naționale, le va pune capăt o lege nouă, pe care, cu drept cuvânt o putem numi, că e binevenită. În înțelesul acestei legi, se vor influența oficii de plasare, de împărțire a ucenicilor pe la comercianți, industriași și meșteri. Un băiat va vrea să urmeze la o meserie oarecare. El se va duce în oraș la oficiul de plasare, care îl va așeza în mod obligator la cutare meserie, cărui îl va impune acest oficiu condițiile de primire. Nu va mai fi silit atunci tatăl copilului, să deie patronului, meșterului, stănjini de lemne, făină, slănină, cartofi etc., pentru ca în multe cazuri copilul să fie folosit în locul unui servitor, iară nu să învețe și să lucreze la meșteșugul, la care l-a dat tatăl lui. Aceste oficii vor avea să controleze, dacă patronul își îndeplinește îndatoririle ce le are față de ucenic și întors.

Este deci o lege binevenită, care va pune capăt multor nedreptăți și va da posibilitate și băieților și fetelor de Română, să poată învăța o meserie, ca să-și poată câștiga o pâine în viață. Numai astfel se va putea forma și la noi Românii din Ardeal o clasă mijlocie, o

clasă puternică a meseriașilor, comercianților, industriașilor și muncitorilor români.

O cere aceasta sus și tare, azi după 20 de ani dela Unirea noastră națională, o cere azi sus și tare, sfânta draptate românească!

Pr. Valeriu Crișan

2. Dărnicia

Una dintre cele mai frumoase virtuți este fără îndoială dărnicia, o virtute pe care — durere — așa de puțini oameni o deprind astăzi. Darnici sunt cei care sunt gata să ajute din belșugul lor pe oamenii lipsiți, și aceasta o fac din dragoste față de Dumnezeu. Sunt atâția cari dau și astăzi bucuros săracilor, dar în schimb cer ca numele lor să fie publicat nu numai consătenilor ci și prin ziare, pentru ca întreaga lume să știe, cât sunt ei de darnici. Aceștia deprind nu virtutea dărniciiei, ci păcatul făloșeniei și al lăudăroșiei.

Chiar și un om sărac poate fi darnic, pentru că dărnicia nu se socotește după cât dai, ci după cum și cu ce inimă dai. Cea mai bună pildă în privința aceasta este a văduvei din Evanghelie, care și-a

Altă pildă: Un băiat de vreo 13—14 ani fu trimis de către stăpânul său la târg cu o coșarcă de ouă și de unt. În drum, cășcându-și gura, scapă coșarca în șanț, așa că i-s'au spart ouăle și i-s'a murdărit untul. Atunci băiatul a început să plângă amar. L-a văzut un domn milostiv, care, făcându-i-se milă de el, i-a dat 20 Lei și a rugat și pe cei din jurul său, să-l ajute și ei pe bietul copil. Rând pe rând copilul a primit 350 Lei.

Făcându-și socoteala, cât trebuia să ca-pete pentru ouăle și untul din coșarcă, a aflat că toate laolaltă nu prețuiau decât 275 lei. Atunci băiatul a reținut din suma primită numai de cât avea nevoie, iar ceilalți bani, 75 de lei, i-a dăruit unei femei nenorocite, care se afla și ea acolo, zicând: »Postește banii aceștia. D-tale îți prind desigur mai bine decât mie«. — Băiatul acesta a avut virtutea dărniciiei, pentru că a ajutat din prisosul său pe o nenorocită.

Omul darnic se aseamănă lui Dumnezeu, după cum ne spune sfântul Ioan Gurădeaur: »Prin dărnicie vă asemănați Tatălui vostru celui din ceruri, despre care se zice, că este însași dărnicia«. Aceasta o spunea și scriitorul păgân Seneca zicând: »Celce face milostenie, se aseamănă zeilor«.

Dar virtutea dărniciiei ne aduce și foloase foarte însemnate, și anume iertarea păcatelor. De aceea zice Mântuitorul: »Fericiti sunt cei milostivi, că de aceea se vor milostivi« (Matei 5, 7). Păcătoșii câștigă prin virtutea aceasta darul părerii de rău, dreptii iertarea păcatelor celor ușoare și a pedepselor pe cari ar avea să le sufere în locul curățitor sau purgator.

Mai câștigăm apoi prin virtutea dărniciiei binecuvântarea lui Dumnezeu, înmulțirea averii pământești, sănătate și fericire. Sfântul Ioan Gurădeaur zice: »Binecuvântarea, care urmează după dărnicie, este cea mai mare avere, pe care o lăsam drept moștenire copiilor noștri«. Tobia a făcut atâtea fapte de ale îndurării, încât Dumnezeu trimise, după cum ni-se spune în Sfânta Scriptură, pe arhangelul Rafail ca să-l vindece de boala sa. Pe Tobitha din Ioppe numai de aceea a înviat-o din morți sfântul Petru, pentru că a fost foarte darnică în viață. Dar chiar dacă n'ar urma îndată binecuvântarea lui Dumnezeu încă aici pe pământ, să fim siguri că Dumnezeu nu ne rămâne dator nici odată.

Prin dărnicie ni-i facem prieteni pe cei săraci, ei se roagă lui Dumnezeu

Foița „UNIRII POPORULUI“

Colindă

Tot omul acum să salte,
cu glas de cântări înalte
și să strige cu tărie
glas mare de bucurie:

Astăzi se naște Christos
la tot omul de folos,
în orașul Viflaim,
precum prorocit avem.

În Viflaim, în oraș,
Christos se naște, cântați,
astăzi Christos ni-se naște,
să ne ierte de păcate.

Și ne'nvață, cum să fim
ca să nu păcătuim,
să ne rugăm Tatălui
să cinstim pe Maica lui.

Căci numai prin rugăciune
vom dobândi mântuire,
așa Scriptura ne spune,
ca să facem fapte bune.

Dar noi tot păcătuim
și la moarte nu gândim
și noi seama nu ne dăm,
sufletul să ni-l scăpăm.

Oamenii s'au stricat foarte,
nu se mai gândesc la moarte,
ci tot numai la avere,
să cumpere și să'nșele.

Creștinilor preaiubiți,
să ne'ntoarcem, să veniți!
O, nu mai nădăjdui
că doară vei tot trăi!

Căci omul e muritor
în lume rătăcitor
și așa-i viața noastră
ca roua de dimineață.

Dragi creștini, nu vă lăsați
și frumos să vă rugați,
să ne ierte Dumnezeu
de păcatul nostru rău.

Și să cântăm toți frumos:
astăzi se naște Christos,
și de-acum până'n vecie,
Christoase, mărire-ție.

Altă colindă

Toată ceata creștinească
astăzi să se veselească,
că veșnicul Dumnezeu
ni-a trimis pe Fiul său.

Să se nască'n Viflaim
precum prorocit avem
și să facă mântuire
la întreaga omenire.

Oamenilor preacinstiți,
pe Isus să-l preaiubiți,
căci el multe a răbdat
pentru omul cu păcat.

Dumnezeu pe fiul sfânt
l-a trimis jos pe pământ
și Fecioara preacurată
sta lângă el supărată.

Că'n Viflaim, în oraș,
nu și-a căpătat sălaș,
ci-a născut pe fiul sfânt
în iesle, jos pe pământ,

lege nouă aducând
și oamenilor poruncind,
să postească și s'ajune
și să facă fapte bune;

pentru noi, și rugăciunea săracilor are mare putere înaintea lui Dumnezeu. Sfântul evangelist Luca ne povestește, că atunci când sutașul din Capernaum l-a rugat pe Isus să-i vindece sluga, toți bătrânii popoului iudeesc au dovedit că este vrednic de milă acest sutaș păgân, fiindcă pe banii lui le-a ridicat sinagoga. Și Isus, îndatăce a auzit despre dârnicia sutașului, i-a vindecat sluga. Sfântul Petru tot la rugămintele săracilor a înviat pe Tobitha, fiindcă aceștia dovedeau, cât era Tobitha de milostivă față de ei. De aceea zice Mântuitorul: „*Faceți-vă vouă prietini din mamona nedreptății, ca dacă veți săraci, să vă primească pe voi întru corturile cele de veci*” (Luca 16, 9).

Nu lăsați așadar pe nici un sărac să meargă dela voi nemângăiat! Chiar și păgânul împărat al Romanilor, Titus (mort la 81 după nașterea Domnului), ținea de pierdută ziua, în care nu făcea vreo milostenie.

Părintele Iuliu

Intre catolici și protestanți

Un protestant plănuiește să asasineze (săucidă) pe ducele de Guise, un mare apărător al bisericii. Diavolescul plan fu descoperit, iar ducele, chemând la sine pe criminal, îl întrebă cu multă mirare:

— „Ți-am făcut ceva rău?”
— „Nu,” răspunse criminalul!
— „Cine te-a îndemnat ca să pui la cale uciderea mea?”
— „V'am știut bun catolic, duce! Prin uciderea Alteței Tale am voit numai să-mi apăr religia.”

— „El bine, zise ducele, dacă religia ta te îndeamnă să ucizi pe cel care nu cugetă și simțesc ca tine, să știi că religia mea îmi poruncește să te iert.”

(*)

la biserică să mergem
Maicii Domnului să credem
biserică s'o cercăm
că-i casa lui Dumnezeu.

Dragi creștini, nu vă lăsați
și de post nu vă uitați
la biserică umblați
și frumos să vă rugați.

Să ne ierte Dumnezeu
de păcatul nostru rău
și să facem fapte bune
pânăce suntem în lume.

Scapă, Doamne, cu tărie
pe toți cari-ți cântă ție
pururea să te slăvim
deacum până-n veci, amin.

Făcute de abonatul foii noastre:
Moldovan Dumitru I. Samoilă
Frata, jud. Turda

La clacă

La lelea Ilinca era clacă de tors în seara cece. Veniseră vreo șase fete, care cu mamele lor, care singure; veniseră și vreo trei femei tinere și tăbăriră pe calerele de lână. Fusele începură a se învârti: sfâr, sfâr! ca niște pisici ce torc pe cuptor.

Din calerul sugrumat de pământea

Sfințirea bisericii din Bârzava

A fost săvârșită în ziua de 13 Noembrie de Preaf. S. Episcop al Lugolului, Dr. Ioan Bălan, înconjurat de sfinții aproșați și de preoșii districtului protopopesc al Aradului, cari toți, ca un singur om, au ținut să la parte la bucuria părintelui local, Aurel Brănu, care din prilejul acesta a fost ridicat la rangul de protopop onorific.

Istoria faptelor, cari i-au adus cinstea aceasta, este lungă și grea. E destul să amintim, că lucrările de zidire a bisericii au început acum vreo 6—7 ani și au ajuns să fie încununată cu consacrarea arhierescă abia anul acesta, în miez de toamnă târzie, dar frumoasă.

Au ținut mult aceste lucrări, dar și biserica ce au ridicat bârzavenii, la îndemnul și stăruința preotului lor, este frumoasă și mândră. Din oricare parte ai veni cu trenul, fie dela Deva, fie dela Arad, ea se vede din depărtare și este impunătoare și plină de farmec.

La praznicul sfințirii din 13 Noembrie au fost de față, între alții, următorii: Păr. Dr. Nicolae Brinzeu prepozit din Lugoj, Iosif Popa protopop din Arad, Romul Stoica protopop în Lugoj, Dr. Iuliu Rașiu protopop în Deva, Victor Pop arhidiacon în Șeitin; preoșii: Lugojanu—Izim, Albu—Vișag, pe lângă preoșii din protopopiatul Aradului. A cântat corul sătenilor, sub conducerea țaranului T. Țălan, în prezenta consacrării. Iar la actul sfințirii corul Lira din Lugoj, sub conducerea prof. I. Bacău, care a mai dat în seara aceleiași zile și un foarte reușit concert urmat de dans până în zori.

Pentru lauda lor și pentru îndemnul altora amintim că această biserică atât de frumoasă a fost înălțată în mare parte numai din munca și cheltuiala credincioșilor cari au jertfit cu dragă inimă din avuții lor, ori de câte ori li-s'a cerut.

C.

Din câmpul „Agra”-lui

La îndemnul preotului, în ziua de 20 Noembrie, s'a înființat în parohia Gurgău organizația agrară „Petru Malor”.

Credincioșii au răspuns cu toții la chemarea păstorului lor și au subscris suma de lei 7000 pentru a sprijini începutul „Agra”-lui, în Gurgău, unde o altă societate religioasă lucrează de mai multă vreme, cu mult spor pentru suflete.

S'a ales apoi, următorul comitet: președ. d. Ioan Batea revizor școlar; v. preș. dnii Iacob Iacob și Ioan Cotta cond. tehnici; secretar: inv. Nicolae Cotta; casier: Budai Augustin; cenșori: inv. pens. S. Cioloca, Al. Rotar și Al. Duda; membri: Al. Tufan secret. de plasă, Donea Ioan primar, Grama Nicolae, Rotar Nic., I. Fîgărășan, D. Șlara, Duda Nic. D. Șlara I. Ioan și Bacur Ilie. — Le urăm spor la muncă.

Adunarea generală a societăților mariane din Arhidieceză

Duminică, 13 Noembrie, Blajul a avut oaspeți dragi. Femeile române-nalte din Arhidieceză s'au adunat aci, pentruca, odată cu Agra, să încheie bilanțul unui an de activitate rodnică, săvârșită în cadrele organizației lor marianiste și să crolască noul drumuri de spornică muncă în slujba Domnului.

Doamna prezidentă Emilia Hopârteanu, în cuvântul de deschidere, arată mistuna grea a femeii creștine, mai ales astăzi, când lumea învrăbită vrea să rupă din nou zăgazarile păcii, când omul să îmbălbăze în apele imoralității, când sufletele, pierzându-și echilibrul și încrederea în Cel Atot puternic, sunt stă-

Femele gurălvă încep:

„Trei oameni au plecat la vânat.. Iacă ursul în cale. Până să tragă, ursul înhață pe unul, îl rupe capul și fuge iar în pădure. Cei alți voinici prind curaj și câtară capul tovarășului. S'au gândit ei: Da' oare Ion avea cap când a plecat de acasă?”

Și merg ei în sat să întrebe pe nevastă-sa:
— Catrino, Ion al tău avea cap când a plecat de acasă?

— De, de știu nu știu bine, da știu că avea căciulă:

Apoi se apucă să povestească de când era mică.

La un Crăciun o luă la goană un Moș de Turcă și ea plângea și țipa și moșul după ea. Iar în fața unei case, cum fugea ea și se ulta meru îndărăt, hop! cade într'o groapă de bucate. Și Moșul de Turcă sta pe marginea gropii și ciătina din cap spre ea și mișca dinții lui de treatie, până a sărit un om de a dat brezala la o parte: „Fugi mă, că se sperie fata”.

Apoi cum fetele rămaseră cu ochii la ea, se răstiră la una din ele:

— „Ce te aiți, fa, la mine? Ia, zi tu cât poți de repede: „Ocolii Bălea, coliba hop! Bălea în colibă!”

Doa fete încearcă să zică, dar nu izbutiră și sbucoliră într'un chibotit infundat, șoptindu-și nu știu ce la ureche:

priese'n furcă printr'un oscior de pasăre, firul curgea, luneca printre degetele mâinii stângi se lungea se subția, se răsucea, în învârtirea sfârșitoare a fusului. Afară era moină și liniște; numai câte-un câine mai lătra, căud și când, prin vreo copcă dela șirele de pale. Femele lucrau, parcă n'ar fi fost la clacă.. Lelea Ilinca torcea și ea în rând cu ele. După câțva timp, cea mai drăcoasă dintre fete începu a cânta, îndemnând și pe celelalte: „Cântați fa, și voi!” Iar lelea Ilinca: „Cântați, puicile mamei, că acum vi-e vremea!”

Și fetele începură să cânte cu loc, un cântec leșit de curând:

*Câte stele sunt pe cer
Toate până la ziuă pier.
Numai luna și o stea
Știe de căsuța mea!*

Cântau toate n'tr'un glas, într'un glas subțire, limpede ca sunetul argintului curat și cântecul se imprăștia în tot satul, căci fata cea drăcoasă avusese grijă să crape nișel ușa tinzii: „Il' cald avan aici, lele Ilinco!”

Iar când s'a spart cântecul, una din femei, din acelea cărora ar trebui să li-se lege câte o seceră de brâu spre a se cunoaște pe unde trece, începu o poveste.

Gazda se duse la vatră, umplu un găvan de lemn cu porumb fierț și-l puse în mijlocul clăcășilor:

— „Măncați, da' din barbă să nu dați!”

pânite de patimi și desnădejde. Luptătoarele Mariel sunt apărătoarele păcii, crainicele Neprihănitel fîntură steagul curat al virtuții. *Vrem purificarea inimii; vrem întărirea credinței. Statistica noastră privește viața creștină, viața noastră mariană.*

După cuvântul de deschidere, reprezentantele reuniunilor mariane aduc salutul și adevărul acestora la lucrările și hotărârile adunării generale.

Prof. V. Stancu, raportorul comitetului, face o amănunțită dăre de seamă asupra activității de un an a reuniunilor mariane arhidiecezane. Relese din acest raport munca de albină a femeii marianiste pentru promovarea virtuților creștine în familie și societate, pentru a face din Casa Domnului un loc plăcut sufletului dornic de rugăciune, pentru a ușura suferința și pentru a ajuta pe cei nevoiași. Socotită această muncă în asamblul ei, primește un aspect de grandoare, aspectul palatului măreț, ridicat din bucați mici de peatră și cărămidă.

După ce prof. Veturia Falicea face raportul casei, comisiile de verificare aprobă cele două rapoarte, descărcând comitetul de gestiunea anului 1937—38.

Adunarea generală își încheie lucrările într-o atmosferă cordială, cu manifestări omagiale față de Tron și I. P. S. Mitropolit Alexandru. Reprezentantele reuniunilor mariane părăsesc Blajul, ducând cu dănele elan și dor de muncă. Iar ospitalierul orașel rămâne singur, în atmosfera sa de patriarhalitate.

Cronica

Cum știu unii regi să cinstească plugul. În îndepărtata țară a Siamului au loc în fiecare an, mari serbări în cinstea agriculturii. Diriguitorii acelei țări, împreună cu toți locuitorii știu cinsti pe plugari și-i prețuiesc așa cum se cuvine. Toamna, după culegerea bucatelor, când plugul intră din nou în brazdă, se fac mari serbări. Cea dintâi brazdă în trupul pământului o taie, însuși regele țării, îmbrăcat în strălucitor vestmânt de sărbătoare.

Dar lelea Ilinca se puse în fața femeii guralive:

— „Da, la zi și tu:

Tilihupcă hupcă, hul-hul curcubă.

Lesne a zice: Tilihupcă hupcă, hul-hul curcubă!

Dar mai greu e a zice: destiviriri tivlirigeau tivgelor!

Femeia se căsni: „destivirigi“, „destivirigi“, pe urmă zise mânăoasă:

— „S'o destiviricească dracu, că eu nu pot!“

După aceea glasurile amuțiră, căci fetele făceau semne s'asculte toate: s'auzeau șopot de pași pe uliță. Erau fiicăli.

Se 'nvărtiră nișel pe lângă casă, mai fluterară, mai tușiră, apoi intrară în casă unul câte unul.

— „Bucuroși de oaspeți?“

— „la ascultați, mă, haitanalelor!“ le zise după câțeva vreme femeia cea guralivă: „Da ce credeți voi, c'o să stați de geaba aici? Ia, spuneți-ne vre-o șoavă, că de unde nu, începem noi să vă topim.“

— „Mi-e buzunarul spart și le-am pierdut pe drum“, răspuse unul din fiicăli.

— „P'ale mele le-a mâncat lupu“, zise altu.

Cât or fi stat, nu știu, că'n seara aceea au plecat frumuzele, înduplecați de cuvintele blajine ale gazdel.

S'au încărduț pe uliță și-au început a cânta:

Măsuri pentru păstrarea ordinii în țară — Alegerea de președinte în Cehoslovacia — Corneliu Codreanu și 13 din tovarășii săi au fost împușcați

La Cernăuți, Evreii au fost opriți să mai vorbească evreește

În vremea din urmă în unele județe din Bucovina, unde Evreii sunt mai numeroși, au fost puse focuri la mai multe fabrici și locuințe evreești. Pentru a-i feri pe Evrei de toate acestea și a asigura liniștea în ținut, Rezidența Regală de la Suceava i-a oprit pe Evrei să mai vorbească în localurile publice, în ateliere, prăvălii, fabrici, altă limbă decât cea românească.

Toți Evreii cari vor continua să vorbească pe străzi și în localuri altă limbă decât cea românească, arată că nu sunt cetățeni români și nu vor putea să se împărtășească de drepturile cetățeniei române.

Evreii cari au fost dovediți în vremea din urmă că nu sunt cetățeni români nu au dreptul să mai ocupe posturi în întreprinderile publice particulare și nici nu vor mai putea să lucreze în fabrici, ateliere și prăvălii.

Corneliu Zelea Codreanu a fost împușcat

În noaptea de 29 Noembrie Corneliu Zelea Codreanu, împreună cu alți 13 legionari a fost mutat din închisoarea de la Râmnicul Sărat la București-Jilava. Toți cei deținuți se aflau în automobile deschise. Pe drum, în dreptul unei păduri, între București și Ploiești, automobilele au fost atacate cu focuri de armă de niște necunoscuți cari au fugit. În

învălmășală, cei 14 deținuți au încercat să fugă în pădure.

Jandarmii după ce i-au provocat să stea, au tras în ei cu arma.

Au fost împușcați: Corneliu Zelea Codreanu, osândit la zece ani muncă silnică; Constantinescu Nicolae, Caranica Ion, Bell-mace Doru, osândiți la muncă silnică pe viață. Au mai fost împușcați cei 10 legionari cari au omorât pe Stelescu: Caratânase Ion, Bozântan Iosif, Curcă Ștefan, Pele Ion, State Gh. Ion, Atanasi Ioan, Bogdan Gavrilă, Vlad Radu.

Parchetul militar al Corpului II armată, după ce a constatat oficial moartea celor 14 legionari, a lăsat ca ei să fie înmormântați.

Înmormântarea li-s'a făcut în dimineața zilei de 30 Noembrie, în cimitirul închisorii militare Jilava.

Măsuri aspre pentru păstrarea ordinii în țară

Inspectoratul General al Jandarmeriei a dat un ordin aspru jandarmilor pentru păstrarea liniștii și ordinii în țară.

Se va trage fără milă în toți acela, cari prin faptele lor ar încerca să turbure liniștea țării.

Schuschnigg n'a voit să primească libertatea dăruită de Hitler

După alipirea Austriei la Germania, fostul conducător al Austriei dl Schuschnigg a fost arestat împreună cu toți tovarășii săi.

Se crede că, în vremea din urmă dl Hitler s'a favorizat să dea libertate fostului cancelar, împreună cu soția și fiul său. Dl Schuschnigg n'a voit să primească declarând că el nu poate primi să fie eliberat decât odată cu toții săi tovarășii politici.

Noul președinte al Cehoslovaciei

Miercuri 30 Noembrie Cehoslovacia și-a ales un nou președinte. El este dl Emil Hacha, unul din cei mai mari oameni de legi ai Cehoslovaciei. În tinerețe a fost avocat, iar mai pe urmă președinte la Curtea de Justiție administrativă.

Dl Hacha a fost ales în această înaltă demnitate de conducător al țării sale cu 272 de voturi.

În aceeași zi noul președinte a depus jurământul.

Gvernul generalului Sirovy, care a condus până la alegerea noului președinte, și-a dat demisia, și în locu-i a fost însărcinat cu formarea guvernului deputatul Rudolf Beran.

O nouă întorsătură în politica europeană

După marile frământări prin care trecuse lumea în toamna acestui an, lucrurile păreau a se liniști. Din toate părțile se făceau știri de pace și de apropiere între state. Se vorbea de o vizită a dlui Chamberlain, ministrul englez în Italia, ca să lege țările firei

*Dundre, ap' vioră,
Făcea te-ai neagră cerneală,
Stuful tău de o penișoară,
Și să-mi fac de o hârțișoară,
S'o trimit la maico'n țară,
Să-mi dea bani de cheltulala
Și haine de primeneală
Și cal bun de călărie,
Să mă duc la bădălie...*

Femele mai toarseră calere până la cântatul cocoșilor de miezul nopții, când baba Ilinca le'ntinse masa. Apoi clăcăștele începură a se căra pe-acasă și bătrâna rămase singură. Iși mai luă un caler, căci nu-i era somn de loc; tineretul ale cărui glame îi faveselise casa, îi înviorase și ei sufletul și lelea Ilinca torcea singurică în vatră și îngăna un cântec bătrânesc, un cântec haiducesc:

*Sub poale de codru verde
O zare de foc se vede
Și la zarea focului
Stau voinicii codrului...*

Focul trăgea să moară. Ua cotolu torcea pe după sobă și din cântecul bătrânei picurau clipe din vremile trecute, din vremurile acelor eroi ai românismului care dorm uitați în sufletele noastre.

Din volumul „Drum și popas“

C. Sandu Aldea

priteniei între poporul englez și italian, și de vizita ministrului von Ribbentrop la Paris.

Faptele petrecute în vremea din urmă au ridicat însă iarăși noul greutăți în calca acestei politici de împăcare și apropiere.

Contele Ciano, ministrul afacerilor străine, al Italiei, a ținut o mare cuvântare în Camera Italiană, arătând cum Italia a ajutat mult la înălțurarea războiului ce-a stat gata să izbucnească în toamna acestui an.

Indată după aceasta cuvântare, poporul italian a făcut o mare manifestație pe străzile orașului Roma strigând: Vrem Tunisia și Corsica.

Cum amândouă aceste ținuturi, atât Tunisia cât și Corsica, sunt în stăpânirea Franței, manifestația a supărat mult guvernul francez și se crede că nu vor mai avea loc, nici vizita dlui Chamberlain la Roma și nici a dlui Ribbentrop la Paris.

Ziua de 1 Decembrie la Blaj

Unirea cea mare, pregătită prin suferințele și jertfele de veacuri ale străbunilor noștri, a fost prăznuită cu multă însufiețire atât în capitală, cât și în celelalte orașe ale țării.

La Blaj, unde s'a lucrat atât de mult la împlinirea visului de unire a tuturor Românilor, ziua aceasta a fost prăznuită ca și în alți ani, de toți locuitorii orașului.

Din zorii zilei s'au arborat pretutindena drapelul național, iar la ora 10 s'a slujit sfânta liturghie la catedrală și în capela ortodoxă a orașului. Au luat parte autoritățile civile și militare în frunte cu prefectul județului Târnava Mică dl Tralan M'gia.

În catedrală sfânta slujbă a fost oficiată de p'ar. vicar mitropolitan Dr. Victor Macavel, înconjurat de canonici și preoți. A cântat coral teologilor conduși de dl prof. Ioan Florea.

După sfânta liturghie s'a slujit o rugăciune de mulțumită numită pe latinește Te-Deum, apoi elevii și premilitarii au făcut manifestație pe străzile orașului, cu opriri la prefectură, primărie și mitropolie.

După masă la orele 4, în sala festivă a liceului, s'a desfășurat o frumoasă serbare cu următorul program:

1. E. Hübsch: Trăiască Regele: cor cu acompaniament de orchestră. Școala normală rom. unită de învățatori. 2. Dr. Victor Macavelu: Conferință ocazională. 3. I. Costescu: Cântecul oșteanului, cor. Școala normală rom. unită de învățatori. Dirig. Prof. C. Cherebeșiu. 4. Rada Cosmin: Vrem Ardealul, decl. Anastasiu A. cl. VIII. Șc. norm. rom. unită de învățatori. 5. I. Mureșanu: Imnul „Astrei”. Orhestra Șc. normale de învățatori. 6. I. Perlan: Ardealul, cor. Acad. Teologică. Dirig. Prof. I. Florea. 7. I. Gane: Povestea neamului, decl. de Opreș Eugen cl. VII, Liceul de băieți. 8. A. Bena: Mândruțică, puia, puia, puia, corul Liceului Comercial, dirig. Prof. Șt. Crișan. 9. G. Vagmistru: Ardealule, tu ești al nostru, decl. Mărza E-eonora cl. III. Școala Urbană de gospodărie. 10. Andrei Mureșanu: Deșteaptă-te Române, cântat de întreaga asistență, cu acompaniamentul orchestrei Școlii Normale de băieți.

Schimbarea hârtiilor de o mie de lei. Banca Națională a României a hotărât retragerea din circulație a biletelor de o mie de lei. Aceste hârtii au pe ele data de 19-VI-15-33 și sunt tipărite în mai multe culori, mai ales albastru și galben deschis. Scrisoarea principală din mijloc, de pe fața bilețului este tipărită în violet. Schimbarea acestor hârtii se poate face până la 31 Decembrie, la Banca Națională și la toate agențiile sale din țară.

Din legile țării

Legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice

Vorbărie multă, ca la moară și la fâgădău, nu e nicăiri. Și nici nu e mirare. Vin atâția oameni, din atâtea locuri, stau atâtea vreme de vorbă, se întind poveștile, cum se întinde fiacărui la caerul cu câlji. Domnii cari umbliă după știri pentru gazetele cele mari, numai într'o zi să stea la moară când e vremea ploioasă și sunt oameni mulți, apoi ar avea ce scrie o săptămână.

Într'o zi mergând către casă, mă lovește pe la nas un miros de ulei prăjit. Venea din apropiere, dela fabrica de ulei. Așa din curiozitate mi-am zis, hai să intru și eu să văd ce e pe aici. Înăuntru lucrătorii și meșterii își vedeau de treaba lor, unul într'o parte, altul într'alta, fiecare cu meșteșugul, iar proprietarul, un evreu mărunțel, se pleca și da binețe fiecăruia, până ce nici nu apuca să caște gura, cel ce intra. La o parte o ceată de oameni stăteau de vorbă.

— Bine că te aduce Dumnezeu, mă întâmpină dintre ei Gheorghe Moldovan, „cantor și casir”, cum se recomandă dânsul de câte ori dă mâna cu un domn necunoscut. Oare jucășii ăștia să aivă ei un drept chiar așa de mare, să ne poată lua nouă perinile și covoarele din casă? Chiar batjocură fac cu oamenii nu altceva. Păi chiar dacă vreau ei să sechestreze, apoi dece nu iau plugul, roțile sau altele și nu lucruri de prin casă de ale mamei? Numai Dumnezeu ne știe câtă vorbă avem pe urmă cu ele: Mă, da dece le-ai lăsat să le ducă chiar fețele de perină cari le am dela maica mea, sau, chiar covorul cel cu dește, tu nu l-ai putut da altceva? Și câte și mai câte. Pe când eram eu mai mic știu că mamele spărlau copiii cu lupu și cu țiganu. Astăzi, așa frică știe lumea de agenți, încât tot de ei li-e teamă la toți. Hai la mama că vine agentu, fugi că te prinde agentu, și fuge copilul ca cuprins de nevoie.

— Bade Gheorghe, au dreptate și n'au. Au dreptate să sechestreze, fiindcă li-l dă „Legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice”, dar n'au dreptul să facă batjocură cu omul. Legea prevede că pentru orice datorie de impozit, dacă nu ai plătit-o în 15 zile, să se facă o somațiune de plată. Dacă nu plătește omul în 15 zile dela această somație, se va aplica sechestru. Apoi dumneata te miri că dece nu la lucruri de pe afară și nu lucruri din casă. Legea încă oprește ca să-l ia omu-

lul lucrurile cu care-și câștigă traiul și oricum se teme și agentul de pedeapsa legii.

— Până să-l pedepsească legea, eu mi-am făcut singură legea, — sare cu gură o femeie ce sta de-o parte și asculta la povestirea noastră. — Într'o zi lată că vine jucășu sau agentu cum li-se zice acum. Era o zarvă prin sat, de parcă era foc. Se bșgă la mine în curte, că mai aveam și eu ceva răștanță de plătit. Pentru Dumnezeu să nu faceți vre-o minune cu mine, să-mi luați ceva, că eu plătesc cât de curând, le spun. Nu-mi răspunde nici o vorbă ci deauna în casă. Eu m'am îngâbenit ca ceara și parcă eram pe altă lume, de înfierbântată ce eram. Se duce de-a dreptul la răboiu, unde țesea o fată de-a mea la un covor cu dește și pune mâna pe sul și-mi desface toată urzeala ce era învălțită. Fata a început a zbiera ca din gura șerpilor, copiii cel mai mici plângeau și strigau de credință că-i tale turcii'n săbii! Eu nici una nici alta, făr' pun mâinile în părul lui și până-l bate în palme era tot un agent câtă-i casa. A sărit primarul și boactărul, dar până una alta eu am rămas cu o mână de păr din capul lui. Să fi fost altul mai zdravăn, poate nu se lăsa, dar pe asta fiind slab și amărit l-am întorit cum am vrut. (Drept să vă spun nici mulerea ce povestea nu era ca orice mulere. Era cât un husar, de nu s'ar fi lăsat la orice slab)

De părțit încă nu m'a părțit, căci am auzit că l-ar fi rugine să se mai facă de vorbă și pe la judecătorie că l-a bătut o mulere.

Apoi, lele dragă, nu prea ai făcut bine să sai cu bătăla, că se putea întâmpla să găsești altul și să pățești mai rău, dar ce e drept și agentul a făcut-o cam cu coarne.

I. S.

Stântul Părinte dela Roma și maica sa

Ca toți oamenii mari, și Stântul Părinte Papa Pius XI a ținut foarte mult la maică-sa. Născut la 31 Mai 1857, dimineața la orele opt, în orașul Derio, nu departe de Milano, din părinții Francesco Ratti, țesător de mătăsă, și Teresa Galli, Stântul Părinte a primit în botez numele de Ahile. Copilăria și-a petrecut-o în casa părințească, într'o cameră cu balcon, cu plafon de scânduri și cu padiment de cărămidă. Dar foarte mult se întreținea și în țesătoria tatălui său, ajutându-l când la una când la alta.

Mai bucuros se afla însă el lângă maică-sa, dela care a învățat rugăciunile și cele dintâi adevăruri de credință. Cu toate că maică-sa era o femeie destul de aspră, Achil

În căutarea unui adăpost

Războiul care însângează de atâtea vreme Spania, a coborât multă durere și jale între locuitorii acelei țări. Au fost pustite cămine, sate și orașe întregi au fost dărâmate până la temelii. Mulți locuitori au fost siliți să-și ia lumea în cap și să treacă în țara vecină Franța. În chipul alăturat se vede un grup de refugiați spanioli, în clipa când au coborât pe pământul Franței. Sunt bărbați, femei și copii, cari de groaza războiului și-au lăsat liniștea casei lor, apucând drumul pribegiei.

ținea foarte mult la ea. Cea mai bună dovadă de dragoste cu adevărat mare față de scumpa și neuitata sa mamă a dat-o ei când la 1912, fiind bibliotecar la Vatican și aflând acolo printre multele scrieri și două planuri ale orașului Milano, planuri din veacul al XV-lea, pe acelea le-a închinat mamei sale, scriind cu mâna proprie următoarele șire:

„Aceste, cele mai vechi două planuri ale scumpului și marelui nostru oraș de obârșie, allate într-o lucrare veche și rară, dimpreună cu puținele pagini pe cari le-am tălcuit, ți-le dedic, Maică, Ție, la ziua ta onomastică, și mă îmbucură gândul că vreun învățat, poate chiar peste câteva veacuri, va citi pe ele numele Tău, aflând astfel o cheazășie a dragostei și cinstei pe care Ți-au datorat-o copiii Tăi.”

Când Preafericitul Părinte era bibliotecar în Milano, maică-sa locuia cu fată-sa Camilla la Milano, iară învățatul bibliotecar o cerceta zilnic, în casa modestă de pe Via Nerone.

Papa Benedict XV-lea l-a numit în 1918 nunțiu apostolic la Varșovia. Părintele Ahille Ratti l-a spus atunci Papiei că tot ce l-ar reținea dela plecare ar fi singur numai dragostea de mamă și faptul că trebuie s'o părească.

Atunci Papa Benedict XV, a luat oicoană sfântă pe care a scris: „Iubitel fiice Teresa Ratti, binevântarea Noastră apostolică drept schimb, pentru fiul, care a intrat în serviciul Sfântului Scaun.” Apoi a zis: „Ne vom gândi tot mereu la maică-Ta”.

Părintele Ratti a ascultat statul Papii, a plecat spre Polonia, însă în acel an a murit scumpa lui maică, fără de a-l mai fi putut revedea vreodată. În schimb, fiul Ahille a deplâns-o cu multe-multe lacrimi, rugăciuni și sfinte liturghii, iar maică-sa s'a mângălat abună seamă dincolo de mormânt cu faptul că fiul ei a ajuns locșitorul lui Dumnezeu pe pământ și unul dintre cei mai mari papi pe cari l-a avut lumea vreodată.

Din Germania

Țara unde rugăciunile către Dumnezeu au ajuns să fie socotite trădare a poporului

Nu-l vorba de Rusia. Acolo de mult bolșevicii au închis bisericile și au oprit poporul să se roage și închine lui Dumnezeu. Lucrurile acestea se petrec acum și în Germania peste care a început a sufla în vremea din urmă vântul păgânismului.

Rugăciunile catolicilor și ale protestanților credincioși, de-a feri țara germană și lumea de un război, au fost socotite de hitlerişti ațășări primejdioase și slăbirea încrederii poporul german în puterile lui.

În vremea când războiul sta gata să se deslănțuie și lumea întreagă se ruga pentru pace în Germania, rugăciunile către Dumnezeu erau socotite de înaltă trădare.

Cel cari-l rugau pe Dumnezeu să ocrotească țara și poporul german de război și prăpăd, au fost socotiți de către gazetele hitleriste dușmani și trădători.

Siguranța și puterea unui popor nu se întemeiază numai pe puterea armelor și numărul soldaților lui, ci pe ajutorul și puterea lui Dumnezeu. Puterea Statului nu va putea niciodată să înlocuiască pe Dumnezeu și cel ce se roagă lui Dumnezeu pentru ocrotirea țării sale nu poate fi socotit trădător, ci acela care nu se roagă.

Noi să ne rugăm lui Dumnezeu ca să ocrotească poporul nostru, ca și pe celelalte popoare de o astfel de credință și evanghelică păgână, cum este aceea care se predică în Germania dlui Hitler.

Inaltpreasfințitul nostru Mitropolit a sosit sănătos acasă. După operația suferită cu multă răbdare creștinească, Inaltpreasfințitul nostru Mitropolit a sosit sâmbătă, în 3 Decembrie, la amiază, acasă din Cluj, venind cu automobilul și însoțându-l și profesorul Dr. Alexandru Pop care, dimpreună cu profesorul Dr. Țeposu, l-a operat. Mulțumim lui Dumnezeu, că îl putem vedea din nou acasă și că a ascultat rugăciunile noastre ale tuturor. Întru mulți ani stăpâne!

Cei 318 legionari internați la Vaslui au făgăduit dlui ministru de Interne, că, după Corneliu Zelea-Codreanu a fost împușcat, ei nu vor mai face politică de legionari. L-au rugat deci, să-l elibereze. Dl ministru de Interne a luat spre știre această făgăduință pe care au dat-o și în scris, apoi le-a mai ușurat soarta și le-a făgăduit că se va mai gândi asupra timpului când îi va putea elibera.

Calendarul cu șematism nu va apărea decât după 20 Decembrie, dupăcum am avizat și în numărul trecut. Atunci îl vom trimite tuturor celor ce-l cer, dupăce vom fi avizat mai întâi, aici în gazetă, cât costă acel calendar.

Liturghie pentru bolnavi. Nu de mult în arhidieceza din Lyon (Franța) s'a încuviințat răspândirea la radio a unei liturghii pentru bolnavi. Cel legați de pat, acela cari nu-și pot părăsi casa, au mângăierea să asculte sf. liturghie la radio. În felul acesta și ei pot păstra o legătură mai strânsă cu Dumnezeu, prin ascultarea sfintei liturghii. Cel sănătoși sunt obligați însă și de aici înainte de a fi de față la sfânta liturghie în dumineci și sărbători, căci numai așa se împlinește porunca bisericii, care spune că sf. slujbă trebuie să fie auzită, văzută și trăită.

O fată are inima în dreapta. În timpul unei vizite medicale, făcută în comuna Volnești din județul Dâmbovița s'a constatat că o copilă dela școala primară, n'are inima în partea stângă a pieptului ca ceilalți oameni, ci în partea dreaptă.

Cât tutun s'a fumat la noi în țară. În cele dintâi luni din anul acesta s'au fumat la noi în țară 8 milioane 950 de mil 175 kgr. de tutun. S'au încasat pe tutunul vândut 4 miliarde 713 milioane de lei. S'a fumat mai mult tutun de calitate a treia, de cel în pachete de 6 lei și țigări tot de a treia.

Trandafirul liniei Maginot. Dealungul graniței dinapre Germania poporul francez a ridicat întărituri uriașe de apărare, cari să fie o stavilă de neînălțat în calea armatelor germane. Toate aceste întărituri sunt cunoscute sub numirea de linia Maginot. Peste aceste întărituri la primăvară se vor sădi nenumărați trandafiri. Printre zidurile de ciment, din cari pândesc, gurile vărsătoare de foc și moarte ale tunurilor și mitralierelor, la primăvară trandafirul vor înflori și își vor scutura florile în semn de pace și înțelegere la Rin. În loc de puști și tunuri, de ziduri arse de soare, la granița dintre Franța și Germania

va fi o grădină nesfârșită de zeci de mil de trandafiri, arătând lumii că pacea și înțelegerea s'a sălășluit între oameni. — Până la primăvară însă îl mult și cine știe dacă până atunci zidurile liniei Maginot nu vor fi înroșite de trandafirul sângelui omenesc.

În Dobrogea au început atacurile comitagii bulgari. Bandele de tâlhari bulgari, așa ziși comitagii își încep atacurile în Dobrogea. În zilele trecute o ceată de acești tâlhari au trecut granița în comuna Tatar Mărgear din Dobrogea. Acolo au omorât pe un colonist român, într'un chip cu totul îngrozitor, dându-i foc cu petrol. Tâlharii au pătruns apoi în comuna Ozunli unde au ucis pe mai mulți Români, prădându-le avutul. Dându-se alarma hoții au fugit aruncând cu granate în sătenii cari au voit să-i urmărească.

Cât grâu s'a semănat până acum. În toamna acestui an s'au semănat în 56 de județe din țară 2.708.491 hectare cu grâu (un hectar are 10.000 metri pătrați). Orz s'a semănat în 44 de județe 53.607. Arături de toamnă s'au făcut în 52 de județe din țară, pe o suprafață de 2.079.129 hectare.

Pățania unui sătean lacom. Lăcomia pierde omenia, spune o vorbă veche bătrânească, dar nu numai omenia și cinstea, ci de multe ori te face să-ți pierzi și averea strânsă cu trudă și dreptate. Țiganul Ion Lăcătuș din comuna Sânmihail Almașului s'a dus în comuna Borcea și a spus sătenilor de acolo, că el cu o apă minunată poate face din plumb bani de argint. Pentru a-și arăta desțoinicia, a învelit în plumb două monete de câte 100 lei și apoi în fața sătenilor a spălat tot plumbul de pe bani, murmurând într'una la vorbe neînțelese ca să creadă lumea că el l-a fabricat printr'o vrăjitorie. Printre cei cari l-au crezut a fost și săteanul Petru Fărcașan. Acesta și-a vândut la târgul din Huedin o pereche de bivoli și a cumpărat dela țigan ca 9000 de lei o sticlă cu apa aceea minunată și o hârtie pe care erau scrise cuvintele de vrajă. Abia dupăce a ajuns acasă și a început să fabrice bani din plumb, a văzut că a fost păcălît, și că în sticlă nu era decât apă chioară, iar pe hârtie era scris în grai țigănesc: „dobitocule al vândut o pereche de bivoli și te-ai făcut bou fiindcă ești prealacom”. Țiganul șmecher a fost prins și trimis în judecată, iar săteanul lacom a rămas păcălît și fără vite.

Exerciții de apărare pasivă la Dicioșanmărtin. Acum când războiul bate din nou la poarta lumii și la hotare se aude iarăși zăngănit de arme, în toată țara se fac pregătiri pentru a deprinde lumea cu războiul și lipsurile lui. Și fiindcă viitorul război ceva veni va fi mai mult un război de gaze ucigătoare al luptelor din văzduh, se încearcă a se deprinde lumea cu acest război și să o învețe cum să se apere. Se fac adică din când în când probe de atacuri, ca războiul să ne aștepte gâtiți. Astfel de probe s'au făcut Joi 24 Noembrie în orașul Dicioșanmărtin. După masa la orele 5 dl profesor Eugen Groze, dela Liceul Comercial de băieți a ținut o frumoasă conferință despre războiul cu gaze și apărarea populației. Au urmat apoi probe de atacuri cu petarde (bombe cari fac șomot mare) și cu luminări fumigene (cari fac fum). Orașul răsună de babulturile îngrozitoare ale petardelor, aruncate la colțuri de străzi, și pentru cătăva vreme se învelise în nori grei de fum.

Câți bani ne trebuie, ca să se poată ridica agricultura românească

Aminteam în numărul trecut a gazetelor noastre că numai așa se vor putea aduce noi îmbunătățiri agriculturii românești dacă plugarii vor fi ajutați pe lângă sfaturile practice, acolo pe ogor, și cu creditul necesar.

Acest împrumut ziceam — că trebuie să fie dat pe termen lung și cu o dobândă mică, pentru ca rezultatul să se poată vedea în nouile înfăptuiri cari urmează a se aduce prin mijlocul lui.

Pentru realizare acestui mare gând, conducătorii vieții noastre plugărești au înființat o bancă pentru vânzarea și valorificarea — prețuirea produselor agricole.

Este adevărat că la noi în țară este o mare instituție cu numele „Institutul național de credit agricol” înființat în anul 1937 și care dă împrumuturi plugarilor români. Această instituție, însă pentru ca să poată ajuta și mai mult plugăria română, a fost transformată într-o mare bancă, care va acorda împrumuturi pentru sprijinirea creșterii vitelor, a păsărilor, prețuirea produselor agricole, pentru transformarea produselor agricole, procurarea uneltelor agricole și pentru asigurarea produselor agricole.

Capitalul acestei mari bănci destinate numai și numai pentru ridicarea agriculturii românești, așa după cum se prevede, va fi de un miliard lei, fiind format din ceace aduce statul drept capital de subscriere, alături de ceace se va subscrie apoi de publicul românesc. Statul va subscrie la înființarea ei 5 sute milioane lei apoi în fiecare an câte 100 milioane lei.

Împrumuturile se vor da, agricultorilor pe timp de 3—12 luni pentru producția și lucrarea pământului; 1—5 ani pentru înzeșărea cu unelte agricole și animale; și până la 30 ani pentru cumpărări de pământ și alte trebuințe agricole.

Dobânda acestor împrumuturi nu va putea fi mai mare de 2% peste dobânda Băncii Naționale a României.

Iată că harnicii cârmătorii ai țării asigură plugăriei românești creditul atât de trebuincios, așa după cum și noi gândeam și ceream în articolul nostru din săptămâna trecută, pentru ca agricultura să se poată ridica, îmbunătăți și pentru ca rezultatele ei să fie cât mai bogate.

Împrumuturile se vor acorda, mai mult ca sigur, prin mijlocul băncilor populare, cari vor fi autorizate la lucru cu această mare bancă a plugăriei românești. Deocamdată împărțirea acestor împrumuturi prin băncile populare este în cercetare.

Fără îndoielă, că având toate aceste mijloace de lucru la îndemână, producția agricolă a țării va crește în mod simțitor, iar comerțul nostru de export va căpăta din ce în ce o mai mare importanță. „Trebuie să găsim mai mulți clienți pentru produsele noastre...” a spus M. S. Regele Carol, cu drept cuvânt, căci numai în felul acesta vom putea asigura vânzarea produselor agricole de prima calitate, valorizându-le pe prețurile cele mai bune pentru agricultura românească.

Marfa bună totdeauna este căutată de cumpărătorul bun!

Olimpiu I. Barna

A apărut
„CALENDARUL DELA BLAJ”

Ce cuprinde

„Calendarul dela Blaj”

Vestim o mare noutate cititorilor noștri și fufuror iubitorilor de carte românească

A apărut Calendarul dela Blaj. Este cel mai ieftin și mai frumos calendar popular. Pe lângă partea calendaristică, cu arătarea mersului vremilor, a întâmplărilor mai însemnate din cursul unui an, a sărbătorilor, posturilor și ajunurilor, calendarul cuprinde o mulțime de lucruri folositoare și plăcute. Are un îndreptar bisericesc alcătuit de unul din cel mai buni tipiconiști ai bisericii noastre. Rânduiala slujbelor bisericesti este arătată pe fiecare duminică și sărbătoare așa că de acest calendar nu se va putea lipsi nici un preot sau cantor de strană. Partea literară este iarăși bogată și de neîntrecut. Cuprinde o mulțime de chipuri minunate din țară și din lume, icoane din Spania bolșevică, din cari se pot vedea grozăviile și sălbăticiile bolșevicilor, cari și-au uitat de Dumnezeu și cuvântul lui. Mai cuprinde apoi articoli religioși și literari, povestiri glumețe, poezii, cântece și glume nenumărate, așa că și din această parte calendarul este neîntrecut și le va bate pe toate celelalte calendare.

După un articol despre marele bărbat al bisericii noastre Gh. Barițiu, urmează un frumos articol despre vechea bisericuță dela curtea vădicească a Blajului, scris în grai popular, dulos și fermecător, de păr. N. Lupu, atât de cunoscut cititorilor noștri. Urmează apoi un articol al păr. canonic Gh. Dănilă despre așezămintele noastre bisericesti din Vechiul Regat, scris pe înțelesul tuturor și presărat cu chipuri frumoase ale bisericilor și locurilor de pe acolo, apoi o frumoasă schiță „Iarna'n sat” a cunoscutului scriitor Petrea Dascălul. Cuprinde apoi un articol al păr. Iuliu Maior, directorul gazetei noastre, despre unirea bisericilor, „Două pășanii cu țâlc” un minunat articol din care se desprind frumoase îndemnuri pentru sfârșirea sărbătorilor și multe sfaturi și învățături folositoare în viața omului. Mai are frumoase poezii religioase și cântece populare și o frumoasă anecdotă țigănească: „Cum i-a venit lui Cuiă limba la loc”, iar la urmă o povestire hazlie scrisă de păr. N. Lupu, în care se istorisește cu mult haz, cum o femeie nărăvașă a înălbii și pe dracu și i-a îmbătrânit cu o mie de ani, o frumoasă și glumeță istorioară a păr. Sabin Oiea „De când nu mănâncă Jidovii carne de porc”, nelipsita traistă cu glume din cele mai sănătoase, și la urmă de tot târgurile din Ardeal și Banat, după datele cele mai nouă ale Camerelor de Comerț și Industrie.

Prețul este din cele mai populare, numai 12 lei. Cine cumpără 10 calendare, primește unul gratuit, iar dacă la mai multe, posta o plătim noi. Calendarul este așa fel întocmit încât va fi un tovarăș și povăzitor bun de fiecare zi al omului.

Să nu lipsească de pe masa niciunui bun român și creștin!

Cooperativa „Unirea” Luduș — Turda

Caută un vânzător priceput în coloniale. Salar 5.000 Lei lunar. Garanție în bani sau ipotecă 30.000—50.000 lei.

Oferte, Cooperativa „Unirea” Luduș — Turda. 1138 (1-1)

Lucrările plugarului în luna Decembrie

Zilele sunt tot mai scurte și mai friguroase. E întâia lună de iarnă. Lucrările plugarului acum sunt mai mult pe lângă casă.

La câmp se mai poate căra gunoi. În grădina de pomi se fac săpături, gropi pentru pomii ce vor fi sădiți în primăvară. Dacă a căzut zăpadă, se adună în jurul pomilor, la rădăcină.

Acum vitele și oile se așează la iernat, deaceia e bine să se facă socoteală, dacă nutrețul va ajunge până în primăvară la Sfântul Gheorghe.

Vitele trebuiesc bine îngrijite și ținute curat, acumă când stau mai toată vremea în grajd.

Grajdul trebuie curățit des și gunoiul așezat pe bălegarniță, ca să putrezească bine.

În pivniță vinurile vechi se trag în sticle. Tot acum se poate face și cleitul vinurilor și primul tras de pe drojdi.

Cuscuta și combaterea ei

Cultura trifoiului și a lucernei s'a întins foarte mult în ultimul timp. — Agricultorii s'au încredințat că foloasele acestor două plante sunt destul de mari. — Cu toate acestea nu arareori s'a întâmplat că sămânța lor nu se cumpără sau se cumpără cu preț foarte scăzut, sau că aceste două plante nu aduc un câștig destul de frumos la jugăr.

Mulți se plâng că trifoiștile și lucernele lor sunt arse, nimicite și pierite de-o altă plantă. — Numele acestei plante în știință este Cuscuta suaveolens iar popular îl spune torțelul, mătasea, râta etc. — În adevăr, cuscuta este un dușman de moarte al lucernei și trifoiului.

Ea se răspândește foarte repede dela o plantă atăcată la altele neatacate, de pe un loc pe altul. La răspândirea ei ajută păsările, animalele și oamenii. Foarte rar se întâmplă, și atunci din vina mașinei de treerat, ca să introducă într-o sămânță de trifoi luată de pe un loc fără cuscută, semințele acestei plante rele. De trebuie la treerat (îmblățit) trebuie să se curețe mașina bine (sitele) și să meargă singură câteva minute.

Cuscuta n'are rădăcini și nici frunze. Tulpina ei e subțire și lungă, ca niște fire rămuroase, galbenă sau roșietică și foarte fragilă, florile ei sunt mici, cresc mai multe la un loc și au culoarea albă roșcată. Înfloresc din luna Iulie până în August, când își coace sămânța odată cu a trifoiului. Sămânța ei este mai mică decât sămânța de lucernă și trifoi, rotundă, puțin tortită, aspră la pipăit, neagră-cenușiu sau verzule, după cum este de coaptă. Are o putere mare de încoțire, chiar după mai mulți ani și după ce trece prin stomacul animalelor. Ea se înmulțește prin semințele sale, prin bucăți de tulpina sa și prin niște noduri pe care le face pe tulpină și pe cari le lasă pe pământ.

Ea nu face rădăcini, n'are nevoie de ele și nu crește pe pământ. Din pricina aceasta ea moare repede dacă nu găsește o plantă pe care să se urce. Hrana și-o ia cu ajutorul

unor sugători pe care-i face pe tulpina ei din lucernă și trifoi. Plantele pe care crește tânjesc și apoi mor.

Cuscuta poate fi nimicită prin mai multe mijloace. Ea poate fi nimicită în câmp, în felul următor: cosim cât mai aproape de pământ vetrele de lucernă sau trifoi, atacate de cuscută, începând dela margine către mijloc. Trebuie să avem grijă ca să nu rămână pe picioare sau pe coasă torțel.

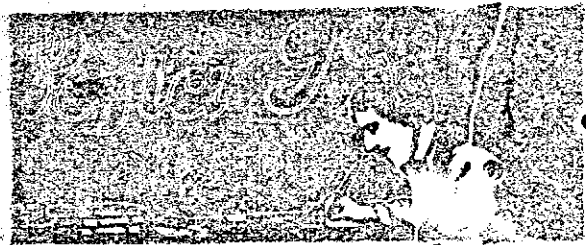
Cositura se strânge și apoi se arde.

Cea mai bună metodă este să nu se sãmene lucernă și trifoi în pământ în care mai înainte a fost lucernieră sau trifolite atacată de cuscută.

Să sãmănăm sãmânță de lucernă sau trifoi numai după ce a fost decuscutată (curățită de sãmânța de cuscută). Decuscutatul sau curățitul se poate face la Camera de Agricultură care are mașini de acest fel. Chiar Ministerul obligă pe fiecare agricultor să sãmene numai sãmânță decuscutată și pedepsește pe acela în a căror lucerniere sau trifolite se găsește cuscută.

Deaceia să nu uităm vorba bătrânească: „Paza bună trece primejdia rea“.

Ștefan Boariu
Inginer agronom

Onor. Oficiu Parohial Mișel. Calendarele cerute Vi-se trimit acum. Ne mirăm foarte mult, cum primiți Sfinția Voastră „Unirea Poporului“ abia miercuri, adică după o săptămână, când noi încheiem culesul gazetei totdeauna marți, miercuri o tipărim, iar cel mult până joi seara o și expedim. Protestați, Vă rugăm, la poștă!

AVIZ

IOAN MUNTEANU, rotar, domiciliat în Teiuș, județul Alba, are pentru vânzare 12 vagoane piatră de râu (bolovani) pentru pavat. Vagonul costă Lei 1200, încărcat în gara Teiuș. 1137 (1-2)

Gimnaziul Industrial — Blaj

Publicațiune de vânzare

Se publică spre cunoștință generală că, în ziua de 18 Decembrie 1938 orele 3 d. m., în localul școlii din Str. Mitropolit Dr. Vasile Suciu, va avea loc tratarea prin bună învoială cu supraofertare verbală, licitarea următoarelor mașini și materiale:

Mașini: Un locomobil de 15 H. P., un motor de benzină „Deutch“ de 15 H. P., una mașină de cusut „Singer“ (crotorie), pentru butoniere, una mașină de cusut „Singer“ (crotorie) Tare, una mașină de cusut „Singer“ (crotorie) Fină, una mașină de cusut „Adler“ (pantofărie) pentru cusături grele, una mașină de cusut „Singer“ (pantofărie) braț stâng 18-3, una mașină de cusut „Singer“ (pantofărie) cilindru No. 29 K 3.

Toate aceste sunt în bună stare de funcționare.

Materiale: Diferite materiale și unelte mărunte pentru pantofărie. Diferite materiale (lăcătușerie) pentru tâmplărie. Doritorii, le pot vedea obiectele de mai sus în fiecare zi între orele 10-12 a. m. și 3-6 d. m. în localul Gimnaziului Industrial din Blaj.

Vânzarea se va face fără depunere de garanție

Totodată ținem să aducem la cunoștința Onor. public că, la școala noastră se execută tot felul de comenzi și reparațiuni din secția lăcătușerie și tâmplărie. Școala are strung și mașină de sudat pentru metale, cari pot satisface orice cerință din acest domeniu.

1136 (1-3)

Comandamentul Corpului 6 Armată

Ordonanța Nr. 3

Noi General de Divizie *Christea Vasilescu*, Comandantul Corpului 6 Armată:

Având în vedere Decretul Lege Nr. 856 din 11 Februarie 1938, publicat în Monitorul Oficial Nr. 34-1938, prin care se institue starea de asediu pe tot cuprinsul țării.

În interesul menținerii liniștii publice și a siguranței Statului

Ordonăm :

Art. I. Este interzisă tipărirea sau păstrarea în depozit, sau sub orice formă, a broșurilor și manifestelor cu caracter legionar și acelora cari prin conținutul lor amenință siguranța și ordinea publică.

Deasemenea, este interzisă așezarea și răspândirea în public a unor asemenea manifeste și broșuri.

Toți locuitorii cari dețin asemenea broșuri și manifeste sunt obligați, ca în termen de 10 zile dela publicarea acestei ordonanțe să-le depună la autoritățile militare, la organele polițienești și ale jandarmeriei.

Art. II. Călcarea dispozițiilor din prezenta Ordonanță, se va pedepsi conform art. V. din Legea stării de asediu din 11 Februarie 1938, cu închisoarea dela 1 (una) lună la 2 (doi) ani.

Odată cu pedeapsa închisorii, judecata va putea pronunța și pedepsele complementare prevăzute de art. 25 din Codul Penal Regele Carol II.

Art. III. Constatarea acestor infracțiuni este dată în competența tuturor organelor militare, polițienești și ordinare, din zona stării de asediu.

Art. IV. Această Ordonanță intră în vigoare la ziua de 21 Noemvrie 1938, orele 8 dimineața.

Data la Cluj, la Comandamentul C. 6. A. astăzi 19 Nov. 1938.

Comandantul Corpului VI. Armată:

General de Divizie:

Christea Vasilescu

Procurorul Militar:
Maior Magistrat:
Eugen Meșianu

Primăria orașului de reședință Blaj

Nr. 3407-1938.

Ordonanța Nr. 51

Noi, Primarul orașului de reședință Blaj; Având în vedere, că Serviciul Zootehnic și Sanitar Veterinar al județului T. Mică, a constatat un caz de turbare la un câine;

Având în vedere dispozițiunile cuprinse la Capitolul III punctul 6 și 7 din deciziunea Ministerului Agriculturii și Domeniilor No. 90770, publicată în Mon. Of. No. 101 din 4 Mai 1933, cu privire la măsurile de combaterea turbării la animale;

În temeiul drepturilor conferite nouă prin Art. 15-16 din noua lege administrativă,

Ordonăm

o carantină de câini pe timp de 90 zile cu începere dela data de 7 Noemvrie a. c. până la 7 Februarie 1939.

1) În acest interval de timp toți câinii de pe teritoriul orașului se vor ținea închiși sau legați ziua și noaptea.

2) Pe stradă, câinii vor putea circula numai conduși de lanț ori curea și prevăzuți cu botniță, pentru a se împiedeca orice posibilitate de mușcătură.

Sunt scutiți de aceste restricțiuni:

a) Câinii de vânat, în timpul vânătorii;
b) Câinii de serviciu al poliției și jandarmeriei în timpul întrebunțării lor în serviciu;

c) Câinii ciobănești, prevăzuți cu jughă reglementar. Câinii, cari vor circula pe străzi în timpul carantinei, vor fi prinși și uciși.

Câinii, odată prinși, vor putea fi eliberați numai cu permisiunea Primăriei dată cu avizul Serviciului Sanitar Veterinar pe bază de cerere scrisă și timbrată, dacă va achita cheltuielile în legătură cu întreținerea câinelui la stabilimentul de scarisaj, precum și taxa comunală și taxa hîngerului.

În acest caz câinele va fi ținut sub observație și vaccinat antirabic obligatoriu pe spesele proprietarului.

Prezenta ordonanță se așează la vedere publică, se va insera în Buletinul Comunal și în zările locale.

Blaj, la 5 Noemvrie 1938.

Primar:

Dr. Ioan Bianu

Secretar:

C. Pascu

A apărut

Calendarul dela Blaj pe 1939

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar Bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor duminicilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*învățatură și petrecere*“, cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea.

Mai ieftin ca totdeauna!

În acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am statorit prețul calendarului popular, la **12 Lei exemplarul**. Cine-l cere prin poștă, va mai trimite doi Lei pentru spese. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat. Calendarul anului acesta e cu mult mai bogat decât în alți ani, are 150 pagini, și cu mai multe chipuri, peste 30.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să ceară dela **Redacția și Administrația „Unirea Poporului“**, Calendarul dela Blaj, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.